

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 13 грудня 2024 р. № 1265-р

ДЕРЖАВНА СТРАТЕГІЯ
боротьби із стійкістю до протимікробних препаратів
на період до 2030 року

Опис проблем і нормативно-правових актів у сфері
боротьби із стійкістю до протимікробних препаратів

Стійкість збудників інфекційних хвороб до протимікробних препаратів або антимікробна резистентність (antimicrobial resistance, AMR) є глобальною загрозою для здоров'я людей, тварин, рослин і навколишнього природного середовища, яку необхідно подолати кожній країні. Подібно до кліматичної кризи, проблема поширення збудників з антимікробною резистентністю становить значну загрозу для виконання Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, протягом останніх п'яти років в усьому світі відзначається ускладнення ситуації з інфекційними хворобами, пов'язаними із наданням медичної допомоги, більшість з яких спричинені мікроорганізмами з антимікробною резистентністю. Щороку в закладах охорони здоров'я, що надають стаціонарну медичну допомогу, та закладах довготривалого догляду на території Європейського Союзу та Європейського економічного простору фіксують до 8,9 мільйона інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги, що стають причиною майже вдвічі більшої кількості втрачених через інвалідність років життя, ніж інші 32 найпоширеніші інфекційні хвороби.

Основними причинами виникнення інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги і поширенням збудників з антимікробною резистентністю в закладах охорони здоров'я, є низька якість медичної допомоги, недотримання в закладах охорони здоров'я вимог до медичної інфраструктури, відсутність або недосконалість системи профілактики інфекцій та інфекційного контролю (infection prevention and control, IPC). Зокрема, основними критичними прогалинами в системі профілактики інфекцій та інфекційного контролю Всесвітня організація охорони здоров'я визначає: неналежне дотримання асептичних технік під час проведення медичних процедур і маніпуляцій, забруднення медичного обладнання та витратних матеріалів, неякісне прибирання приміщень, відсутність кваліфікованих спеціалістів/фахівців з профілактики інфекцій та інфекційного контролю, відсутність навчання і підготовки працівників

закладів охорони здоров'я з профілактики інфекцій та інфекційного контролю (зокрема на робочому місці), переповненість ліжок, дефіцит працівників та обмежені інфраструктурні можливості закладів охорони здоров'я для ізоляції пацієнтів з інфекційними хворобами.

Відповідно до даних звіту Всесвітньої організації охорони здоров'я про тягар інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги, у світі (2011 р.), впровадження доказових підходів з профілактики інфекцій та інфекційного контролю демонструє ефективність у запобіганні 35—70 відсоткам інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги. Найбільш економічно ефективними заходами, спрямованими на зниження рівня поширеності антимікробної резистентності, є покращення гігієни, насамперед гігієни рук, та раціонального використання антибактеріальних лікарських засобів. Такі заходи можуть запобігти трьом із чотирьох смертей, спричинених інфекційними хворобами, пов'язаними з наданням медичної допомоги.

Пандемія гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, продемонструвала наскільки важливим є профілактика інфекцій та інфекційний контроль для забезпечення надання основних послуг з медичного обслуговування населення та гарантування безпеки пацієнтів і медичних працівників. Так, із звітів країн щодо реагування систем охорони здоров'я на пандемію, опублікованих Всесвітньою організацією охорони здоров'я, інфікування серед медичних працівників під час першої хвилі пандемії становило близько 10 відсотків, другої хвилі — близько 5 відсотків і до кінця 2020 року становило не більше 2,5 відсотка. Отримані дані свідчать про покращення рівня реалізації заходів з профілактики інфекцій та інфекційного контролю після початкового поширення пандемії, що, ймовірно, сприяло зменшенню його впливу на медичних працівників.

Протимікробні препарати відіграють вирішальну роль не лише у лікуванні людей, але і наземних, водних тварин та рослин, з яких виробляються харчові продукти. Без раціоналізації використання протимікробних ветеринарних лікарських засобів неможливо гарантувати безпечність харчових продуктів, здоров'я та благополуччя тварин.

Глобальне використання протимікробних препаратів у сільськогосподарському секторі важко оцінити через відсутність загальноприйнятих правил і неналагодженість збору даних у багатьох країнах, у тому числі в Україні. За приблизними оцінками Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН, споживання протимікробних ветеринарних лікарських засобів у світі становить понад 60 000 тонн на рік, водночас очікується, що загальний обсяг з часом зростатиме внаслідок збільшення попиту на харчові продукти, насамперед тваринного походження.

Критичність проблеми нераціонального використання протимікробних ветеринарних лікарських засобів спричинена також тим, що близько 90 відсотків таких препаратів після введення виводяться у навколишнє природне середовище у незмінному вигляді, що викликає поширення мікроорганізмів з антимікробною резистентністю у регіонах з розвиненим сільським господарством, зокрема в результаті поширення генів резистентності через ґрунт та воду.

Ураховуючи наведене, доцільним є схвалення цієї Стратегії з урахуванням комплексного підходу “Єдине здоров’я”, який визначає напрями для досягнення цілей, виконання завдань у сфері профілактики інфекцій та інфекційного контролю, інфекційної безпеки, благополуччя тварин, ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя, протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю.

У сфері боротьби із стійкістю до протимікробних препаратів діють такі нормативно-правові акти:

Конституція України;

Основи законодавства України про охорону здоров’я;

Закон України “Про захист населення від інфекційних хвороб”;

Закон України “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення”;

Закон України “Про ветеринарну медицину”;

Закон України “Про систему громадського здоров’я”;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1671 “Про схвалення Концепції розвитку електронної охорони здоров’я”;

постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023 р. № 174 “Деякі питання організації спроможної мережі закладів охорони здоров’я” (Офіційний вісник України, 2023 р., № 27, ст. 1515);

план заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 лютого 2024 р. № 133 (Офіційний вісник України, 2024 р., № 21, ст. 1368);

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII.

Аналіз поточного стану справ, тенденції та обґрунтування необхідності розв'язання виявлених проблем

В Україні станом на 2018 рік, відповідно до даних державної установи “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України”, показник розповсюдження інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги, становив 0,04 відсотка, на 2019 рік — 0,035 відсотка, що свідчить про відсутність належного епідеміологічного нагляду за такими інфекційними хворобами в закладах охорони здоров'я. Зазначене підтверджується проведеним у 2021 році дослідженням з визначення одномоментного розповсюдження інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги в закладах охорони здоров'я, що надавали цілодобову стаціонарну медичну допомогу, за результатами якого рівень поширення інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги в Україні склав 5,7 відсотка (приблизно 464 000 випадків на рік).

На виконання Національного плану дій щодо боротьби із стійкістю до протимікробних препаратів, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 116 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 22, ст. 785), впроваджено відпуск антибактеріальних лікарських засобів виключно за електронним рецептом, затверджено порядок здійснення дозорного епідеміологічного нагляду за антимікробною резистентністю у гуманній медицині та порядок проведення моніторингу за антимікробною резистентністю у ветеринарній медицині, а також розпочато гармонізацію нормативно-правових актів у сфері охорони здоров'я та у ветеринарній медицині із законодавством Європейського Союзу щодо використання протимікробних препаратів та впровадження заходів інфекційного контролю.

Незважаючи на доведений позитивний вплив заходів з профілактики інфекцій та інфекційного контролю, адміністрування протимікробних препаратів та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю в Україні, їх імплементація залишається на незадовільному рівні. Так, за результатами опитування закладів охорони здоров'я, проведеного державною установою “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” у 2023 році, отримано такі дані:

для амбулаторно-поліклінічних закладів охорони здоров'я:

введено план дій з профілактики інфекцій та інфекційного контролю, який включає заходи з покращення гігієни рук, у 65,3 відсотка закладів охорони здоров'я;

затверджено стандартні операційні процедури з профілактики інфекцій та інфекційного контролю (проведення гігієни рук, деконтамінації медичних виробів, очищення і дезінфекції поверхонь, безпека під час проведення ін'єкцій, медичне сортування (тріаж);

стандартні, контактні, крапельні і аерогенні заходи із запобігання інфікуванню) у 72,3 відсотка закладів охорони здоров'я;

затверджено графік навчань працівників з профілактики інфекцій та інфекційного контролю, включно з підтвердними документами щодо проведених навчання, підготовки і перевірки знань, зокрема заповненими формами, у близько 66 відсотків закладів охорони здоров'я;

забезпечено запасом засобів індивідуального захисту і засобів специфічної хіміопротекції на випадок виникнення надзвичайної ситуації у системі громадського здоров'я понад 69 відсотків закладів охорони здоров'я;

для закладів охорони здоров'я, які надають цілодобову стаціонарну медичну допомогу:

затверджений керівником план дій з профілактики інфекцій та інфекційного контролю на поточний рік, який включає визначений бюджет на його реалізацію, заходи з покращення гігієни рук та адміністрування протимікробних препаратів, мають 44,5 відсотка закладів охорони здоров'я;

проводять рутинний епідеміологічний нагляд за інфекційними хворобами, пов'язаними з наданням медичної допомоги, що включає моніторинг антимікробної резистентності серед клінічно значущих збудників, лише 16,3 відсотка закладів охорони здоров'я;

затвержені стандартні операційні процедури з профілактики інфекцій та інфекційного контролю мають близько 61 відсотка закладів охорони здоров'я;

затверджений графік навчань працівників з профілактики інфекцій та інфекційного контролю, включно з підтвердними документами щодо проведених навчання, підготовки і перевірки знань, наявний у 72 відсотків закладів охорони здоров'я;

одну палату на кожні 20 ліжок для індивідуальної/групової ізоляції пацієнтів з інфекційними хворобами з крапельним шляхом інфікування та/або пацієнтів, інфікованих мікроорганізмами з антимікробною резистентністю, мають 64,4 відсотка таких закладів охорони здоров'я.

Повномасштабна збройна агресія Російської Федерації проти України, численні медичні, соціально-економічні та інші фактори, що підвищують ризик інфікування та вразливість людей до інфекційних хвороб, уповільнили прогрес України у впровадженні комплексного підходу "Єдине здоров'я".

З огляду на стан поширення збудників з антимікробною резистентністю ключовими проблемами, які потребують розв'язання, є:

відсутність достатньої кількості даних з питань розповсюдження інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги в закладах

охорони здоров'я, та поширення збудників з антимікробною резистентністю на всіх рівнях;

низький рівень обізнаності медичних працівників та населення щодо заходів з профілактики інфікування та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

відсутність належної (достатньої) якості надання медичної допомоги в частині дотримання вимог з профілактики інфікування та поширення збудників з антимікробною резистентністю;

низький рівень кадрового забезпечення закладів охорони здоров'я (недостатня кількість працівників та низький рівень їх кваліфікації), насамперед спеціалістів/фахівців з інфекційного контролю (лікарів та сестер медичних/братів медичних), госпітальних епідеміологів, клінічних фармацевтів, бактеріологів, фахівців з репроцесингу медичних виробів та фахівців з клінінгу;

наявність прогалин у програмах підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації медичних працівників щодо профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

критично низький рівень забезпечення доступу пацієнтів до обстеження бактеріологічними методами у закладах охорони здоров'я, що надають стаціонарну медичну допомогу;

недотримання вимог щодо впровадження єдиної методології визначення чутливості бактерій і грибів до антибактеріальних та антифунгальних лікарських засобів відповідно;

наявність прогалин у законодавстві, що не дають змоги реалізувати деякі заходи з профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

недостатня кількість даних щодо поширення збудників з антимікробною резистентністю в галузі ветеринарної медицини та у сфері благополуччя тварин;

відсутність даних щодо використання протимікробних ветеринарних лікарських засобів у галузі ветеринарної медицини з метою лікування, профілактики і метафілактики.

Стратегічні цілі та показники їх досягнення

Метою Стратегії є подальший розвиток системи боротьби з поширенням збудників з антимікробною резистентністю в Україні відповідно до комплексного підходу "Єдине здоров'я".

Розв'язання визначених проблем планується забезпечити шляхом реалізації таких стратегічних цілей Стратегії.

Стратегічна ціль 1. Посилення системи профілактики інфекцій та інфекційного контролю у закладах охорони здоров'я.

Стратегічна ціль 2. Підвищення спроможності бактеріологічних лабораторій.

Стратегічна ціль 3. Впровадження системи спостереження за збудниками з антимікробною резистентністю та споживанням протимікробних лікарських засобів.

Стратегічна ціль 4. Посилення заходів для забезпечення благополуччя тварин, ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя в частині протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю.

Стратегічна ціль 5. Підвищення обізнаності населення, медичних працівників та спеціалістів ветеринарної медицини щодо профілактики інфікування і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю.

Стратегічна ціль 6. Посилення кадрового потенціалу та проведення наукових досліджень.

Показниками досягнення стратегічних цілей є:

Показник	Роки						
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Рівень поширення інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги, за результатами проведення дослідження з визначення одномоментного розповсюдження інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги в закладах охорони здоров'я, що надають цілодобову стаціонарну медичну допомогу, відсотків		≤ 10		≤ 9			
Бактеріологічні лабораторії закладів	50	60	75	90	100	100	100

Показник	Роки						
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
охорони здоров'я, що отримали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики, які впровадили методологію визначення чутливості збудників до протимікробних лікарських засобів EUCAST, відсотків							
Бактеріологічні лабораторії у закладах охорони здоров'я, що надають цілодобову стаціонарну медичну допомогу, акредитовані на відповідність вимогам ДСТУ EN ISO 15189, відсотків	5	15	25	40	60	80	100
Регіони, що затвердили регіональні програми з профілактики інфекцій та інфекційного контролю та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю, одиниць		2	10	20	23	23	23
Пацієнти, яким призначено антибактеріальні лікарські засоби групи резерву у закладах охорони здоров'я, що надають цілодобову стаціонарну медичну допомогу, відсотків	5	4	2	1	< 1	< 1	< 1

Показник	Роки						
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Споживання населенням антибактеріальних лікарських засобів групи доступу, відсотків				50	55	60	65
Пацієнти закладів охорони здоров'я, що надають стаціонарну медичну допомогу, яким антибактеріальні лікарські засоби призначено після забору зразка біологічного матеріалу для проведення бактеріологічного дослідження, в рамках програми медичних гарантій, відсотків	60	70	80	85	90	95	100
Дотримання закладами охорони здоров'я та фізичними особами — підприємцями, які отримали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики, заходів з профілактики інфекцій та інфекційного контролю та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю за результатами проведених моніторингу і оцінки, відсотків		40	50	60	70	75	80

Завдання, спрямовані на досягнення поставлених цілей, етапи їх виконання, очікувані результати та орієнтовний обсяг необхідних фінансових, матеріально-технічних, людських та інших ресурсів

Завдання, що спрямовані на досягнення стратегічної цілі 1:

удосконалення законодавства у сфері профілактики інфекцій та інфекційного контролю, благополуччя тварин і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю з урахуванням комплексного підходу “Єдине здоров’я”;

удосконалення моніторингу та оцінки дотримання закладами охорони здоров’я і фізичними особами — підприємцями, які отримали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики, заходів з профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

запровадження заходів з профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю з урахуванням результатів епідеміологічного нагляду за інфекційними хворобами, пов’язаними з наданням медичної допомоги та антимікробною резистентністю, споживанням протимікробних лікарських засобів;

впровадження електронної системи спостереження в частині збору даних щодо випадків інфекційних хвороб, пов’язаних з наданням медичної допомоги, та інфекційних хвороб, спричинених збудниками з антимікробною резистентністю;

затвердження і реалізація регіональних програм з профілактики інфекцій та інфекційного контролю, благополуччя тварин, ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя, протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю.

Очікуваними результатами досягнення стратегічної цілі є:

проведення комплексного перегляду і гармонізації з міжнародними стандартами нормативно-правових актів у сфері профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

удосконалення порядку проведення епідеміологічного нагляду та ветеринарно-санітарних заходів за антимікробною резистентністю, спільних для людини і тварин;

затвердження порядку здійснення епідеміологічного нагляду за стійкістю до протимікробних препаратів шляхом проведення моніторингу дотримання закладами охорони здоров’я та фізичними особами — підприємцями, які провадять господарську діяльність з медичної практики,

вимог щодо профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

формування та укомплектування працівниками відділів з інфекційного контролю центрів контролю та профілактики хвороб;

проведення щороку збору та аналізу даних щодо рівня впровадження закладами охорони здоров'я та фізичними особами — підприємцями, які провадять господарську діяльність з медичної практики, заходів з профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

забезпечення функціонування електронної системи спостереження в частині збору даних щодо випадків інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги, та інфекційних хвороб, спричинених збудниками з антимікробною резистентністю;

забезпечення виконання заходів регіональних програм з профілактики інфекцій та інфекційного контролю, благополуччя тварин, ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя, протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

проведення дозорного епідеміологічного нагляду за інфекційними хворобами, пов'язаними з наданням медичної допомоги, у 2025 і 2027 роках;

проведення дослідження з оцінки поширення інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги, спричинених *Clostridium difficile*, у деяких закладах охорони здоров'я, що надають стаціонарну медичну допомогу.

Запланований строк досягнення цільових показників — протягом 2024—2030 років.

Завдання, що спрямовані на досягнення стратегічної цілі 2:

визначення референс-лабораторії з проведення досліджень стійкості до протимікробних лікарських засобів;

впровадження системи управління якістю у бактеріологічних лабораторіях на всіх рівнях з метою підвищення якості досліджень (випробувань);

удосконалення законодавства у сфері, що регулює діяльність мікробіологічних лабораторій закладів охорони здоров'я, та проведення епідеміологічного нагляду за збудниками з антимікробною резистентністю.

Очікуваними результатами досягнення стратегічної цілі є:

призначення і забезпечення функціонування референс-лабораторії з проведення досліджень стійкості до протимікробних лікарських засобів;

акредитація бактеріологічних лабораторій у закладах охорони здоров'я, що надають цілодобову стаціонарну медичну допомогу, на відповідність вимогам ДСТУ EN ISO 15189;

проведення комплексного перегляду та гармонізації з міжнародними стандартами нормативно-правових актів, що регулюють діяльність мікробіологічних лабораторій закладів охорони здоров'я;

удосконалення порядку проведення епідеміологічного нагляду за збудниками з антимікробною резистентністю.

Запланований строк досягнення цільових показників — протягом 2024—2030 років.

Завдання, що спрямовані на досягнення стратегічної цілі 3:

удосконалення законодавства у сфері, що регулює закупівлю і призначення протимікробних лікарських засобів закладами охорони здоров'я;

підвищення ефективності системи закупівлі протимікробних лікарських засобів закладами охорони здоров'я, які надають стаціонарну медичну допомогу;

впровадження електронної системи охорони здоров'я в частині збору даних щодо відпуску протимікробних лікарських засобів ліцензіатами, що провадять господарську діяльність з роздрібною торгівлю лікарськими засобами, а також щодо використання протимікробних лікарських засобів у закладах охорони здоров'я та фізичними особами — підприємцями, які отримали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики;

удосконалення моніторингу та оцінки дотримання закладами охорони здоров'я і фізичними особами — підприємцями, які отримали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики, правил використання протимікробних лікарських засобів.

Очікуваними результатами досягнення стратегічної цілі є:

проведення комплексного перегляду та гармонізації з міжнародними стандартами нормативно-правових актів, що регулюють закупівлю і призначення протимікробних лікарських засобів закладами охорони здоров'я;

удосконалення положення про фармакотерапевтичну комісію закладу охорони здоров'я шляхом включення до її складу клінічного фармацевта відділу з інфекційного контролю;

удосконалення моніторингу дотримання закладами охорони здоров'я і фізичними особами — підприємцями, які отримали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики, правил використання протимікробних лікарських засобів;

забезпечення функціонування електронної системи охорони здоров'я в частині збору даних щодо відпуску протимікробних лікарських засобів ліцензіатами, що провадять господарську діяльність з роздрібною торгівлю лікарськими засобами, а також щодо використання протимікробних лікарських засобів у закладах охорони здоров'я та фізичними особами — підприємцями, які отримали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики;

проведення щороку збору та аналізу даних щодо дотримання закладами охорони здоров'я правил використання протимікробних лікарських засобів.

Запланований строк досягнення цільових показників — протягом 2024—2030 років.

Завдання, що спрямовані на досягнення стратегічної цілі 4:

удосконалення законодавства у сфері, що регулює благополуччя тварин, ветеринарно-санітарне та епізоотичне благополуччя, протидію поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

визначення референс-лабораторії з проведення досліджень стійкості до протимікробних ветеринарних лікарських засобів;

впровадження інформаційної системи, що забезпечує спостереження за виробництвом, обігом, експортом, імпортом і споживанням протимікробних ветеринарних лікарських засобів;

протидія поширенню збудників з антимікробною резистентністю на всіх рівнях шляхом проведення моніторингу залишків діючих речовин ветеринарних препаратів у харчових продуктах тваринного походження, зокрема протимікробних речовин;

проведення аналізу спроможності України до переходу на видачу виключно електронних ветеринарних рецептів на протимікробні ветеринарні лікарські засоби.

Очікуваними результатами досягнення стратегічної цілі є:

проведення комплексного перегляду та гармонізації з міжнародними стандартами нормативно-правових актів, що регулюють благополуччя тварин, ветеринарно-санітарне та епізоотичне благополуччя, протидію поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

призначення і забезпечення функціонування референс-лабораторії з проведення досліджень стійкості до протимікробних ветеринарних лікарських засобів;

функціонування єдиної мережі інформаційної системи для збору і аналізу даних щодо виробництва, обігу, експорту, імпорту і споживання протимікробних ветеринарних лікарських засобів;

забезпечення проведення моніторингу залишків діючих речовин ветеринарних препаратів у харчових продуктах тваринного походження, зокрема протимікробних речовин;

отримання звіту щодо проведення аналізу спроможності України до переходу на видачу виключно електронних ветеринарних рецептів на протимікробні ветеринарні лікарські засоби.

Запланований строк досягнення цільових показників — протягом 2024—2030 років.

Завдання, що спрямовані на досягнення стратегічної цілі 5:

удосконалення практики планування та проведення комунікаційної роботи з питань профілактики інфекцій та протидії поширенню збудників з протимікробною резистентністю шляхом застосування різноманітних традиційних і нових засобів поширення інформації про профілактику інфекцій, благополуччя тварин та протидію поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

забезпечення співпраці і взаємодії центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з громадськими та професійними об'єднаннями і спілками, зокрема тими, діяльність яких спрямована на популяризацію заходів з профілактики інфекцій, благополуччя тварин та профілактику поширення збудників з антимікробною резистентністю;

проведення інформаційних кампаній для підвищення обізнаності населення та медичних працівників з питань протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю.

Очікуваними результатами досягнення стратегічної цілі є:

удосконалення практики планування та проведення комунікаційної роботи з питань профілактики інфекцій та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

проведення щороку не менше двох інформаційних кампаній для підвищення обізнаності населення та медичних працівників з питань протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю.

Запланований строк досягнення цільових показників — протягом 2024—2030 років.

Завдання, що спрямовані на досягнення стратегічної цілі 6:

удосконалення законодавства з метою посилення кадрового потенціалу системи профілактики інфекцій та інфекційного контролю та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю у закладах охорони здоров'я;

розроблення та/або вдосконалення освітніх програм (освітніх компонентів) з питань профілактики інфекцій та інфекційного контролю,

благополуччя тварин, ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя, протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю в закладах освіти, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у сфері охорони здоров'я та ветеринарної медицини;

забезпечення громадян та органів охорони здоров'я науково обґрунтованими, сучасними, достовірними результатами наукових досліджень про значущість і користь профілактики інфекцій, благополуччя тварин та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

підвищення рівня забезпечення закладів охорони здоров'я кваліфікованими медичними працівниками у сфері профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

підвищення рівня забезпечення ліцензованих закладів ветеринарної медицини ветеринарними лікарями.

Очікуваними результатами досягнення стратегічної цілі є:

проведення комплексного перегляду та гармонізація з міжнародними стандартами нормативно-правових актів з метою посилення кадрового потенціалу системи профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю у закладах охорони здоров'я;

розроблення та/або удосконалення освітніх програм (освітніх компонентів) з питань профілактики інфекцій та інфекційного контролю, благополуччя тварин, ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя, протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю в закладах освіти, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у сфері охорони здоров'я та ветеринарної медицини;

забезпечення проведення навчання, тренінгів, семінарів з питань ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя, протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

проведення наукових досліджень з епідеміологічного нагляду та ветеринарно-санітарних заходів щодо інфекційних хвороб людей і тварин, зокрема викликаних збудниками, стійкими до протимікробних препаратів;

затвердження щороку перспективного плану підготовки медичних працівників/фармацевтичних працівників, спеціалістів/фахівців з питань профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

затвердження щороку перспективного плану підготовки ветеринарних лікарів, зокрема з питань ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя, протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

направлення закладам вищої та післядипломної освіти, іншим суб'єктам освітньої діяльності у сфері охорони здоров'я, що здійснюють підготовку за спеціальностями галузі знань 22 "Охорона здоров'я", методичних рекомендацій щодо удосконалення програм підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації медичних працівників/фармацевтичних працівників, спеціалістів/фахівців з питань профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю;

оновлення змісту стандартів вищої освіти за спеціальностями галузі знань 22 "Охорона здоров'я" згідно з вимогами до компетентності фахівців у сфері профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю.

Запланований строк досягнення цільових показників — протягом 2024—2030 років.

Порядок проведення моніторингу, оцінки результатів реалізації Стратегії та звітування

Реалізація Стратегії передбачається протягом 2024—2030 років та забезпечується в межах компетенції заінтересованими центральними та місцевими органами виконавчої влади, державними установами, державними і комунальними підприємствами, органами місцевого самоврядування та громадськості у три етапи: перший етап — 2024—2026 роки, другий етап — 2026—2029 роки, третій етап — 2030 рік.

МОЗ є відповідальним за впровадження Стратегії, проведення моніторингу та оцінки стану її реалізації.

Міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, державні установи, державні та комунальні підприємства подають щороку до 1 березня МОЗ інформацію про стан виконання відповідного операційного плану заходів з реалізації Стратегії.

МОЗ аналізує і узагальнює подану міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, державними установами, державними та комунальними підприємствами інформацію про виконання операційного плану заходів з реалізації Стратегії, на основі поданої інформації готує звіт про хід реалізації Стратегії і щороку до 1 квітня починаючи з 2025 року подає його Кабінетові Міністрів України та оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті.

Оцінка результативності виконання операційного плану заходів з реалізації Стратегії проводиться за визначеними в ній показниками досягнення стратегічних цілей.

Результати моніторингу враховуються під час розроблення заходів із реалізації визначених Стратегією шляхів досягнення стратегічних цілей.

Узагальнена оцінка результативності Стратегії проводиться протягом шести місяців після завершення строку її дії та подається на розгляд Кабінету Міністрів України.

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 13 грудня 2024 р. № 1265-р

ОПЕРАЦІЙНИЙ ПЛАН ЗАХОДІВ
з реалізації у 2024—2026 роках Державної стратегії боротьби із стійкістю до протимікробних препаратів
на період до 2030 року

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
Стратегічна ціль 1. Посилення системи профілактики інфекцій та інфекційного контролю у закладах охорони здоров'я				
1. Удосконалення законодавства у сфері профілактики інфекцій та інфекційного контролю, благополуччя тварин і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю з урахуванням комплексного підходу “Єдине здоров'я”	1) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України законопроекту щодо внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо обов'язковості дотримання вимог інфекційного контролю закладами охорони здоров'я і фізичними особами — підприємцями, які отримали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики	МОЗ державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)	2025	подано Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України законопроект

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	2) розроблення і затвердження державних санітарних норм та правил “Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров’я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів”	МОЗ Міндовкілля державна установа “Центр громадського здоров’я Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою)	2024	видано наказ МОЗ
	3) розроблення і затвердження державних санітарних норм та правил “Репроцесинг медичних виробів”	МОЗ Держпродспоживслужба державна установа “Центр громадського здоров’я Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою)	2024	видано наказ МОЗ
	4) розроблення і затвердження державних санітарних норм та правил “Санітарно-протиепідемічні вимоги до організації та проведення первинних	МОЗ державна установа “Центр громадського здоров’я Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою)	2024	видано наказ МОЗ

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	<p>протиепідемічних заходів під час виявлення інфікованої особи або тіла інфікованого померлого, особи або тіла померлого з підозрою на інфікування збудниками інфекційних хвороб, що викликають надзвичайні ситуації в системі громадського здоров'я”</p> <p>5) розроблення і затвердження державних санітарних норм та правил зі збору, сортування, транспортування, зберігання, дезінфекції та прання білизни в закладах охорони здоров'я</p> <p>б) внесення змін до критеріїв, за якими визначаються випадки інфекційних та паразитарних захворювань, які підлягають реєстрації,</p>	<p>МОЗ державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)</p> <p>МОЗ державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)</p>	<p>2025</p> <p>2024</p>	<p>видано наказ МОЗ</p> <p>видано наказ МОЗ</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	<p>затверджених наказом МОЗ від 28 грудня 2015 р. № 905, з метою приведення критеріїв визначення випадків інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги та протимікробної резистентності, у відповідність з критеріями Європейського Союзу</p> <p>7) внесення змін до табелів матеріально-технічного оснащення закладів охорони здоров'я та фізичних осіб — підприємців, які отримали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики, з метою їх приведення у відповідність з нормативно-правовими актами, якими регламентована організація</p>	<p>МОЗ державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)</p>	<p>2025</p>	<p>видано наказ МОЗ</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	<p>заходів з профілактики інфекцій, інфекційного контролю та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю</p> <p>8) внесення змін до Порядку здійснення епідеміологічного нагляду та ведення обліку інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги, затвердженого наказом МОЗ від 3 серпня 2021 р. № 1614, з метою удосконалення підходів до епідеміологічного нагляду за інфекційними хворобами, пов'язаними з наданням медичної допомоги на регіональному і національному рівнях</p>	<p>МОЗ державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)</p>	<p>2025</p>	<p>видано наказ МОЗ</p>
	<p>9) розроблення і затвердження державних</p>	<p>МОЗ Держпродспоживслужба</p>	<p>2025</p>	<p>видано наказ МОЗ</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	санітарних норм та правил щодо профілактики інфекцій та інфекційного контролю в діалізних центрах, амбулаторно-поліклінічних закладах охорони здоров'я, стаціонарних соціально-медичних закладах, пунктах вакцинації та закладах охорони здоров'я, що надають стоматологічну допомогу	державна установа "Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України" (за згодою)		
	10) розроблення і затвердження санітарно-протиепідемічних правил та норм "Організація та проведення очищення і дезінфекції поверхонь в закладах охорони здоров'я"	МОЗ державна установа "Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України" (за згодою)	2025	видано наказ МОЗ
	11) внесення змін до Заходів та Засобів щодо попередження інфікування при проведенні догляду за пацієнтами, затверджених наказом МОЗ	МОЗ державна установа "Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України" (за згодою)	2025	видано наказ МОЗ

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	<p>від 3 серпня 2020 р. № 1777, з метою удосконалення вимог щодо безпеки ін'єкцій</p> <p>12) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту змін до Типової форми договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 410 “Про договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій” (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 6 жовтня 2021 р. № 1067), з метою розширення вимог з інфекційного контролю до надавача медичних послуг</p>	<p>МОЗ НСЗУ державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)</p>	<p>2026</p>	<p>прийнято постанову Кабінету Міністрів України</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	13) розроблення і затвердження державних санітарних норм та правил “Санітарно-протиепідемічні вимоги до закладів охорони здоров’я”	МОЗ державна установа “Центр громадського здоров’я Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою)	2026	видано наказ МОЗ
	14) розроблення і затвердження порядку проведення епідеміологічного нагляду та ветеринарно-санітарних заходів за антимікробною резистентністю збудників, спільних для людини і тварин	МОЗ Мінагрополітики Держпродспоживслужба державна установа “Центр громадського здоров’я Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою)	2026	видано спільний наказ МОЗ і Мінагрополітики
2. Удосконалення моніторингу та оцінки дотримання закладами охорони здоров’я і фізичними особами — підприємцями, які отримали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної	1) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту порядку здійснення епідеміологічного нагляду за стійкістю до протимікробних препаратів шляхом проведення моніторингу дотримання закладами охорони	МОЗ державна установа “Центр громадського здоров’я Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою)	2024	прийнято постанову Кабінету Міністрів України

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
практики, заходів з профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з протимікробною резистентністю	здоров'я та фізичними особами — підприємцями, які провадять господарську діяльність з медичної практики, вимог щодо профілактики інфекцій, інфекційного контролю та протидії поширенню мікроорганізмів з протимікробною резистентністю 2) формування і укомплектування працівниками відділів з інфекційного контролю у обласних, Київському та Севастопольському міських центрах контролю та профілактики хвороб 3) розроблення і затвердження планів проведення моніторингу і оцінки заходів з профілактики інфекцій, інфекційного контролю та	МОЗ центри контролю та профілактики хвороб (за згодою) МОЗ центри контролю та профілактики хвороб (за згодою) державна установа “Центр громадського	2024 2025 і надалі щороку	сформовано не менш як 23 відділи з інфекційного контролю видано накази центрів контролю та профілактики хвороб за погодженням з Головним державним санітарним лікарем України

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
3. Запровадження заходів з профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю з урахуванням результатів епідеміологічного нагляду за інфекційними хворобами,	протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю	здоров'я Міністерства охорони здоров'я України" (за згодою)		
	4) збір даних та проведення моніторингу і оцінки заходів з профілактики інфекцій, інфекційного контролю та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю	центри контролю та профілактики хвороб (за згодою) державна установа "Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України" (за згодою)	щороку	подано до МОЗ звіт за результатами проведеного моніторингу
	1) проведення дозорного епідеміологічного нагляду за інфекційними хворобами, пов'язаними з наданням медичної допомоги	державна установа "Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України" (за згодою) центри контролю та профілактики хвороб (за згодою)	2025	оприлюднено на офіційному веб-сайті МОЗ звіт за результатами проведеного дозорного епідеміологічного нагляду
	2) проведення дослідження з оцінки поширення інфекційних хвороб, спричинених <i>Clostridium difficile</i> , у закладах охорони здоров'я, що надають	МОЗ державна установа "Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України" (за згодою)	2025	оприлюднено на офіційному веб-сайті МОЗ звіт за результатами дослідження

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
пов'язаними з наданням медичної допомоги та антимікробною резистентністю, споживання протимікробних лікарських засобів	стаціонарну медичну допомогу			
	Стратегічна ціль 2. Підвищення спроможності бактеріологічних лабораторій			
4. Визначення референс-лабораторії з проведення досліджень стійкості до протимікробних лікарських засобів	розроблення проекту акта щодо визначення референс-лабораторії з проведення досліджень стійкості до протимікробних лікарських засобів	МОЗ державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)	2024	видано наказ МОЗ
5. Впровадження системи управління якістю у бактеріологічних лабораторіях на всіх рівнях з метою підвищення якості досліджень (випробувань)	1) розроблення і затвердження державних санітарних норм та правил “Влаштування і біологічна безпека в лабораторіях, що здійснюють мікробіологічну діагностику туберкульозу”	МОЗ Держпродспоживслужба державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)	2024	видано наказ МОЗ

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	2) розроблення і затвердження державних санітарних норм та правил “Влаштування і біологічна безпека в лабораторіях, що здійснюють мікробіологічну діагностику інфекційних хвороб”	МОЗ Держпродспоживслужба державна установа “Центр громадського здоров’я Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою)	2026	видано наказ МОЗ
6. Удосконалення законодавства у сфері, що регулює діяльність мікробіологічних лабораторій закладів охорони здоров’я, та проведення епідеміологічного нагляду за збудниками з антимікробною резистентністю	1) внесення змін до табелів матеріально-технічного оснащення медичним обладнанням та медичними виробами бактеріологічних лабораторій з метою їх приведення у відповідність з нормативно-правовими актами, якими регламентована організація заходів з біологічної безпеки	МОЗ державна установа “Центр громадського здоров’я Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою)	2025	видано наказ МОЗ
	2) внесення змін до Порядку здійснення дозорного епідеміологічного нагляду	МОЗ державна установа “Центр громадського здоров’я Міністерства	2025	видано наказ МОЗ

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	за протимікробною резистентністю, затвердженого наказом МОЗ від 19 серпня 2021 р. № 1766, з метою впровадження моніторингу і оцінки щодо його дотримання	охорони здоров'я України" (за згодою)		
	3) внесення змін до форм медичної облікової документації, що використовується в бактеріологічних лабораторіях, з метою відмови від паперових форм	МОЗ державна установа "Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України" (за згодою)	2025	видано наказ МОЗ
	4) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту порядку здійснення епідеміологічного нагляду за збудниками з протимікробною резистентністю	МОЗ державна установа "Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України" (за згодою)	2026	прийнято постанову Кабінету Міністрів України

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
Стратегічна ціль 3. Впровадження системи спостереження за збудниками з антимікробною резистентністю та споживанням протимікробних лікарських засобів				
7. Удосконалення законодавства у сфері, що регулює закупівлю і призначення протимікробних лікарських засобів закладами охорони здоров'я	1) розроблення і затвердження стандарту медичної допомоги “Раціональне застосування протимікробних препаратів з лікувальною та профілактичною метою”	МОЗ державне підприємство “Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою) державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)	2025	видано наказ МОЗ
	2) перегляд стандарту медичної допомоги “Раціональне застосування протимікробних препаратів з лікувальною та профілактичною метою”	МОЗ державне підприємство “Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою) державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)	2026	видано наказ МОЗ

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	3) внесення змін до Інструкції з впровадження адміністрування антимікробних препаратів в закладах охорони здоров'я, які надають медичну допомогу в стаціонарних умовах, затвердженої наказом МОЗ від 3 серпня 2021 р. № 1614, з метою розширення переліку антибактеріальних лікарських засобів, які підлягають моніторингу	МОЗ державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)	2024	видано наказ МОЗ
8. Підвищення ефективності системи закупівлі протимікробних лікарських засобів закладами охорони здоров'я, які надають стаціонарну медичну допомогу	внесення змін до Положення про фармакотерапевтичну комісію закладу охорони здоров'я, затвердженого наказом МОЗ від 22 липня 2009 р. № 529, з метою включення до персонального складу фармакотерапевтичної	МОЗ державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)	2025	видано наказ МОЗ

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
9. Удосконалення моніторингу та оцінки дотримання закладами охорони здоров'я і фізичними особами — підприємцями, які отримали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики, правил використання протимікробних лікарських заходів	комісії клінічного фармацевта відділу з інфекційного контролю 1) розроблення і затвердження планів проведення моніторингу і оцінки дотримання закладами охорони здоров'я стандарту медичної допомоги “Раціональне застосування антибактеріальних і антифунгальних препаратів з лікувальною та профілактичною метою”	МОЗ центри контролю та профілактики хвороб (за згодою) державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)	щороку	видано накази центрів контролю та профілактики хвороб за погодженням з Головним державним санітарним лікарем України
	2) збір даних та проведення моніторингу і оцінки дотримання закладами охорони здоров'я стандарту медичної допомоги “Раціональне застосування протимікробних препаратів	центри контролю та профілактики хвороб (за згодою) державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)	2024— 2026	подано до МОЗ звіт за результатами проведеного моніторингу

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
з лікувальною та профілактичною метою”				
Стратегічна ціль 4. Посилення заходів для забезпечення благополуччя тварин, ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя в частині протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю				
10. Удосконалення законодавства у сфері, що регулює благополуччя тварин, ветеринарно-санітарне та епізоотичне благополуччя, протидію поширенню збудників з антимікробною резистентністю	1) розроблення і затвердження плану державного моніторингу резистентності до протимікробних препаратів збудників зоонозних та коменсальних бактерій	Держпродспоживслужба	щороку	видано наказ Держпродспоживслужби
	2) внесення змін до Порядку моніторингу хвороб тварин, що підлягають повідомленню, зоонозів та інших хвороб тварин, затвердженого наказом Мінагрополітики від 18 липня 2022 р. № 473, з метою удосконалення процедури проведення	Мінагрополітики Держпродспоживслужба	2026	видано наказ Мінагрополітики

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	<p>моніторингу хвороб тварин, що підлягають повідомленню, зоонозів та інших хвороб тварин, стійкості їх збудників (мікроорганізмів) до протимікробних ветеринарних лікарських засобів, зокрема затвердження відповідних форм звітності</p> <p>3) внесення змін до Порядку відбору зразків та їх перевезення (пересилання) до уповноважених лабораторій для цілей державного контролю та Форми акта відбору зразків, затверджених наказом Мінагрополітики від 11 жовтня 2018 р. № 490, з метою визначення механізму та процедури відбору та перевезення (пересилання) зразків для</p>	<p>Мінагрополітики Держпродспоживслужба</p>	<p>2025</p>	<p>видано наказ Мінагрополітики</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	<p>цілей державного моніторингу резистентності до протимікробних препаратів збудників зоонозних та коменсальних бактерій</p> <p>4) розроблення і затвердження державних санітарних норм та правил “Влаштування і біологічна безпека в лабораторіях, що здійснюють мікробіологічну діагностику інфекційних хвороб тварин”</p> <p>5) розроблення і затвердження порядку моніторингу та звітності про резистентність до протимікробних препаратів збудників зоонозних та коменсальних бактерій</p>	<p>МОЗ Держпродспоживслужба</p> <p>Мінагрополітики Держпродспоживслужба</p>	<p>2026</p> <p>2026</p>	<p>видано наказ МОЗ</p> <p>видано наказ Мінагрополітики</p>
11. Визначення референс-лабораторії з проведення	розроблення проекту акта щодо визначення референс-лабораторії з проведення	Держпродспоживслужба	2024	видано наказ Держпродспоживслужби

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
досліджень стійкості до протимікробних ветеринарних лікарських засобів	досліджень стійкості до протимікробних ветеринарних лікарських засобів			
12. Впровадження інформаційної системи, що забезпечує спостереження за виробництвом, обігом, експортом, імпортом і споживанням протимікробних ветеринарних лікарських засобів	розроблення і впровадження інформаційної системи, що забезпечує спостереження за виробництвом, обігом, експортом, імпортом і споживанням протимікробних ветеринарних лікарських засобів	Держпродспоживслужба	2026	забезпечено функціонування єдиної мережі інформаційної системи для збору і аналізу даних щодо виробництва, обігу, експорту, імпорту і споживання протимікробних ветеринарних лікарських засобів
13. Проведення аналізу спроможності України до переходу на видачу виключно електронних ветеринарних рецептів на протимікробні ветеринарні лікарські засоби	визначення необхідності переходу на видачу виключно електронних ветеринарних рецептів на протимікробні лікарські засоби в Україні	Мінагрополітики	2025	оприлюднено на офіційному веб-сайті Мінагрополітики звіт за результатами проведеного аналізу

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
Стратегічна ціль 5. Підвищення обізнаності населення, медичних працівників та спеціалістів ветеринарної медицини щодо профілактики інфікування і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю				
14. Проведення інформаційних кампаній для підвищення обізнаності населення та медичних працівників з питань протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю	проведення інформаційних кампаній для підвищення обізнаності населення та медичних працівників з питань протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю	МОЗ державна установа “Центр громадського здоров’я Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою)	щороку	проведено не менше двох інформаційних кампаній щороку
Стратегічна ціль 6. Посилення кадрового потенціалу та проведення наукових досліджень				
15. Удосконалення законодавства з метою посилення кадрового потенціалу системи профілактики інфекцій, інфекційного контролю та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю у	1) внесення змін до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 “Охорона здоров’я”, затвердженого наказом МОЗ від 29 березня 2002 р. № 117, з метою визначення кваліфікаційних характеристик професій лікаря – госпітального	МОЗ державна установа “Центр громадського здоров’я Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою)	2025	видано наказ МОЗ

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
закладах охорони здоров'я	<p>епідеміолога та сестри медичної/брата медичного з репроцесингу медичних виробів</p> <p>2) розроблення та подання Кабінетові Міністрів України законопроекту щодо внесення змін до частин першої та другої статті 50 Закону України “Про систему громадського здоров'я” з метою кадрового забезпечення системи інфекційного контролю</p>	<p>МОЗ державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)</p>	<p>2025</p>	<p>подано Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України законопроект</p>
<p>16. Розроблення та/або вдосконалення освітніх програм (освітніх компонентів) з питань профілактики інфекцій та інфекційного контролю, благополуччя тварин, ветеринарно-</p>	<p>1) організація та проведення навчань, тренінгів, семінарів з питань профілактики інфекцій, інфекційного контролю та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю, які спрямовані на підвищення</p>	<p>МОЗ НСЗУ державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)</p>	<p>щороку</p>	<p>проведено не менше десяти навчальних заходів, тренінгів, семінарів щороку</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
санітарного та епізоотичного благополуччя, протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю в закладах освіти, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у сфері охорони здоров'я та ветеринарної медицини	<p>професійного рівня медичних працівників, зокрема комунікації, та звітування про їх виконання</p> <p>2) організація та проведення навчань, тренінгів, семінарів з питань ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя, протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю</p>	Держпродспоживслужба	щороку	проведено не менше п'яти навчальних заходів, тренінгів, семінарів щороку
17. Забезпечення громадян та органів охорони здоров'я науково обґрунтованими, сучасними, достовірними результатами наукових досліджень про значущість і користь	<p>проведення дослідження з інтегрованого епідеміологічного нагляду за кишковою паличкою, що продукує бета-лактамази розширеного спектра дії, із застосуванням комплексного підходу “Єдине здоров'я”</p>	<p>державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою) Держпродспоживслужба</p>	2024—2026	оприлюднено на офіційному веб-сайті державної установи “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” звіт за результатами інтегрованого дослідження

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
профілактики інфекцій, благополуччя тварин та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю				
18. Підвищення рівня забезпечення закладів охорони здоров'я кваліфікованими медичними працівниками у сфері профілактики інфекцій та інфекційного контролю і протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю	1) розроблення та затвердження перспективного плану підготовки медичних працівників/фармацевтичних працівників, спеціалістів/фахівців з питань профілактики інфекцій, інфекційного контролю та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю	МОЗ центри контролю та профілактики хвороб (за згодою) державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України” (за згодою)	2025 і надалі щороку	видано наказ МОЗ
	2) розроблення, затвердження та надсилання закладам вищої та післядипломної освіти (іншим суб'єктам освітньої	МОЗ державна установа “Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я	2026	надіслано закладам вищої та післядипломної освіти (іншим суб'єктам освітньої діяльності) у сфері охорони здоров'я методичні

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	<p>діяльності) у сфері охорони здоров'я методичних рекомендацій для закладів вищої та післядипломної освіти, що здійснюють підготовку за відповідними спеціальностями галузі знань 22 "Охорона здоров'я", щодо удосконалення програм підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації медичних працівників/фармацевтичних працівників, спеціалістів/фахівців з питань профілактики інфекцій, інфекційного контролю та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю</p>	України" (за згодою)		рекомендації
	<p>3) оновлення змісту стандартів вищої освіти за відповідними спеціальностями галузі знань 22 "Охорона</p>	<p>МОН МОЗ державна установа "Центр громадського здоров'я Міністерства</p>	2026	видано наказ МОН

Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	здоров'я" згідно з вимогами до компетентності відповідних фахівців у сфері профілактики інфекцій, інфекційного контролю та протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю	охорони здоров'я України" (за згодою)		
19. Підвищення рівня забезпечення ліцензованих закладів ветеринарної медицини ветеринарними лікарями	розроблення та затвердження перспективного плану підготовки ветеринарних лікарів з питань ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя, протидії поширенню збудників з антимікробною резистентністю	Держпродспоживслужба	2025 і надалі щороку	видано наказ Держпродспоживслужби